

Lieta Nr.C07049313

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2013.gada 4.septembrī

Aizkraukles rajona tiesa:

tiesnese L.Kanaviņa izskatīja rakstveida procesā civillietu BIGBANK AS Latvijas filiāles maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

BIGBANK AS Latvijas filiāle cēlusi Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2011.gada 28.februāra aizdevuma līgumu Nr.1100568/13pt BIGBANK AS Latvijas filiāle izsniedza atbildētājai /pers. A/ aizdevumu Ls 500 apmērā ar procentu likmi 40,35% gadā ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

2011.gada 4.martā starp prasītāju un atbildētāju parakstīts aizdevuma līguma pielikums Nr.1 par līguma maksājumu grafika grozīšanu, ar kuru tika samazināts pirmais paredzētais maksājums.

Atbildētāja neveica maksājumus aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā, tādēļ prasītājs iesniedza Aizkraukles rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistības piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā. Ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneses lēmumu nolemts atstāt pieteikumu bez izskatīšanas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406^{6}.pantu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.3.punktu atbildētājai noteikts pienākums par maksājumu grafikā noteikto atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 1% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Gadījumā, ja aizdevējs izmanto līguma 4.1.punktā noteiktās tiesības un vienpusēji atkāpjas no līguma, tad minētais līgumsods tiek aprēķināts no neatmaksātās aizdevuma summas daļas, kas nav samaksāta līdz vēstulē par vienpusēju atkāpšanos no līguma norādītajam visa parāda samaksas datumam.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1. un 4.1.1. punktu gadījumā, ja maksājumu kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar 4.2.punktu aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Tā kā atbildētāja nebija izpildījusi savu saistību, un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja no atbildētājas parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveida brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājai ierakstīta vēstulē 2012.gada 4.jūnijā. Brīdinājumā prasītājs lūdza atbildētāju izpildīt savas saistības septiņu dienu laikā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 9.2.punktu jebkāds paziņojums uzskatāms par nodotu otrai pusei, ja pagājušas piecas dienas kopš tas nodots pasta iestādē un nosūtīts ar ierakstītu sūtījumu uz adresi, kas norādīta līgumā, tādēļ augstāk minētā parāda samaksas termiņš beidzās 2012.gada 16.jūnijā. Atbildētāja savas saistības nav izpildījusi.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.3.punktu par maksājumu kavējumu laiku no 2011.gada 6.jūnija līdz 2012.gada 4.jūnijam Ls 274,49, ko prasītājs, vadoties pēc labas ticības principa, samazinājis līdz Ls 260,06.

Atbildētājas parāda summa uz pieteikuma parakstīšanas brīdi ir Ls 746,72, kas sastāv no:

- neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 369,71;

- nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 2011.gada 8.novembra līdz 2012.gada 4.jūnijam Ls 109,65;

- līgumsoda saskaņā ar 6.3.punktu Ls 260,06;

- ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītajiem izdevumiem Ls 7,30.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas iepriekš norādīto parādu, kā arī lūdz piedzīt samaksātos tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītāja tiesības saņemt 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civilprocesa likuma 1., 27.pantu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 195.pantu, 406^{6}.panta trešo daļu, Komerclikuma 20.panta otro daļu, Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943. un 1945.pantu.

Rakstveida paskaidrojumu par celto prasību atbildētāja /pers. A/ tiesā nav iesniegusi. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250[25].panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22]panta pirmo daļu prasītājam un atbildētājai 2013.gada 28.maijā ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 29.-30.lapa)*.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2013.gada 1.jūlija lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu 2013.gada 19.augustā pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā *(lietas 32.-33.lapa)*.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nodibināts, ka BIGBANK AS Latvijas filiāle ar atbildētāju /pers. A/ 2011.gada 28.februārī noslēgusi aizdevuma līgumu Nr.1100568/13pt par aizdevuma Ls 500 izsniegšanu. Saskaņā ar līgumu un tam pievienoto maksājumu grafiku atbildētāja apņēmās līdz 2012.gada 5.novembrim atmaksāt aizdevuma pamatsummu un maksāt aizdevuma procentus, veicot ikmēneša maksājumus *(lietas 11.-15.lapa)*. Aizdevuma izsniegšanu pierāda 2011.gada 28.februāra maksājuma uzdevums Nr.29278 *(lietas 16.lapa)*.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu saprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietas.

No prasības pieteikuma, tam pievienotā parāda aprēķina un veikto maksājumu uzskaitījuma *(lietas 9.-10.lapa)* izriet, ka atbildētāja nav pildījusi aizdevuma līguma saistības attiecībā uz aizdevuma atmaksu. Pēdējais maksājums veikts 2011.gada 5.maijā.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1. un 4.1.1. punktā ir paredzētas aizdevēja tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, ja maksājumu kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas. Saskaņā ar aizdevuma līguma 4.2.punktu aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus, aizdevuma summu un izpildīt visas citas no līguma izrietošās saistības.

Ar 2012.gada 4.jūnija paziņojumu prasītājs paziņoja atbildētājai par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma sakarā ar maksājumu kavējumu un pieprasīja septiņu dienu laikā veikt līgumā paredzētos maksājumus *(lietas 17.-22.lapa)*.

No lietas materiāliem izriet, ka atbildētāja saistības nav izpildījusi. Pierādījumus samaksas veikšanai atbildētāja atbilstoši Civillikuma 1838.pantam nav iesniegusi.

Neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir Ls 369,71, kas piedzenama no atbildētājas par labu prasītājam.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētājas nesamaksātos līgumiskos procentus Ls 109,65 par laika periodu no 2011.gada 8.novembra līdz 2012.gada 4.jūnijam, t.i., līdz paziņojumam par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Dotajā gadījumā procentu maksāšanas pienākums izriet no līguma. Procentu aprēķins veikts atbilstoši līguma nosacījumiem par līguma darbības laiku. Prasījums par nesamaksāto procentu piedziņu ir pamatots un apmierināms prasības pieteikumā norādītajā apmērā.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu par maksājumu kavējumiem saskaņā ar aizdevuma līguma 6.3.punktu. Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.3.punktu atbildētājai noteikts pienākums par maksājumu grafikā noteikto atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 1% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 6.jūnija līdz 2012.gada 4.jūnijam Ls 274,49, samazinājis līgumsodu un lūdzis to piedzīt Ls 260,06 apmērā.

Civillikuma 1716.pants definē līgumsodu kā pametumu, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai izpildītu nepienācīgi. Puses aizdevuma līgumā iekļāvušas līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi. No prasības pieteikuma un tam pievienotā parāda aprēķina izriet, ka atbildētāja nav veikusi maksājumus aizdevuma līgumā noteiktajā kārtībā, un tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti lūdzis piedzīt no atbildētājas līgumsodu par maksājumu kavējumiem. Vērtējot prasījumu par līgumsoda piedziņu, tiesa ņem vērā, ka atbildētāja pieļāvusi ilgstošu maksājumu kavējumu, un uzskata, ka pieprasītais līgumsods ir samērīgs un piedzenams no atbildētājas par labu prasītājam.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas izdevumus Ls 7,30 apmērā, kas saistīti ar brīdinājuma nosūtīšanu atbildētājai par līguma pirmstermiņa izbeigšanu. Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.6.punkts paredz aizņēmēja pienākumu atlīdzināt aizdevējam izdevumus, kas radušies saistībā ar brīdinājumu par līguma noteikumu pārkāpšanu nosūtīšanu saskaņā ar spēkā esošo aizdevēja cenrādi. No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs 2012.gada 4.jūnijā ir nosūtījis atbildētājai brīdinājumu par līgumsaistību neizpildi un vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma *(lietas 17.-22.lapa),* un, atbilstoši lietas materiālos esošajam BIGBANK AS Latvijas filiāles cenrādim, maksa par paziņojumu par līguma izbeigšanu ir Ls 7,30 *(lietas 23.-24.lapa)*.

Kopā no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami Ls 746,72, tai skaitā galvenais parāds, t.i., neatmaksātā aizdevuma pamatsumma - Ls 369,71, procenti par laika periodu no 2011.gada 8.novembra līdz 2012.gada 4.jūnijam – Ls 109,65, līgumsods, kas aprēķināts par laika periodu no 2011.gada 6.jūnija līdz 2012.gada 4.jūnijam – Ls 260,06, un izdevumi, kas saistīti ar brīdinājuma nosūtīšanu – Ls 7,30.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu ir nosakāmas prasītāja tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Prasītājs, ceļot prasību, samaksājis valsts nodevu Ls 115,01 *(lietas 6.-7.lapa)*. Tā kā prasības summa un arī apmierinātā prasījuma summa ir Ls 746,72, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu maksājamās valsts nodevas apmērs ir Ls 112,01 (15% no Ls 746,72). No atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenama valsts nodeva Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktā noteiktajā apmērā – Ls 112,01, un pārmaksāto valsts nodevu prasītājs ir tiesīgs lūgt atmaksāt saskaņā ar Civilprocesa likuma 37.panta nosacījumiem.

Prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 *(lietas 8.lapa)*. Šie izdevumi piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 193., 195., 204[1]., 250.[25]pantu, 250[27].panta pirmo un otro daļu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu BIGBANK AS Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, galveno parādu Ls 369,71 (trīs simti sešdesmit deviņus latus un 71 santīmu), līgumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 8.novembra līdz 2012.gada 4.jūnijam Ls 109,65 (viens simts deviņus latus un 65 santīmus), līgumsodu Ls 260,06 (divi simti sešdesmit latus un 06 santīmus), izdevumus, kas saistīti ar brīdinājuma nosūtīšanu Ls 7,30 (septiņus latus un 30 santīmus), valsts nodevu Ls 112,01 (viens simts divpadsmit latus un 01 santīmu) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 (trīs latus un 30 santīmus), kopā Ls 862,03 (astoņi simti sešdesmit divus latus un 03 santīmus).

Noteikt BIGBANK AS Latvijas filiālei tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Piedzītās summas iemaksājamas BIGBANK AS Latvijas filiāles norēķinu kontā LV08HABA0551023395885, banka - AS „Swedbank".

Noteikt /pers A./sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2013.gada 4.septembra, kasācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese L.Kanaviņa